

ਹਿਊਮਨ ਇਮੁਨੋ-ਡੈਫਿਲੀਅਸੀ ਵਾਇਰਸ (ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ.)

Human Immunodeficiency Virus (HIV)

ਹਿਊਮਨ ਇਮੁਨੋ-ਡੈਫਿਲੀਅਸੀ ਵਾਇਰਸ (ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ.) ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੇ ਇਮੁਨੋ ਸਿਸਟਮ (ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਣ ਦੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ) ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੂਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਜਿਵੇਂ ਵੀਰਜ, ਵੀਰਜ ਛੁਟਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਤਰਲ, ਯੋਨੀ ਦੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ, ਗੁਦਾ ਦੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਡਾਤੀ ਦੇ ਦੁੱਧ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਦਾ ਹੈ।

ਐਂਟੀ-ਵਾਇਰਲ ਦਵਾਈਆਂ ਰਾਹੀਂ ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਣ Causes

ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਯੋਨੀ ਅਤੇ ਗੁਦਾ ਰਾਹੀਂ ਕਾਮੁਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਕਾਰਣ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਨੂੰ ਯੋਨੀ ਅੰਦਰ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੰਭੋਗ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਮੁਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੌਖਿਕ ਸੰਭੋਗ ਅਤੇ ਕਾਮ ਸੰਬੰਧੀ ਖਿੱਡੋਣੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਫੈਲਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਟੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਸਰੀਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੰਮਣ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗਲਾਸ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਜਿਹੇ ਅਚਨਚੇਤ ਸੰਪਰਕ ਰਾਹੀਂ ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਨਹੀਂ ਫੈਲਦਾ।

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਨਾ ਵੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੱਛਣ Symptoms

ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੱਛਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਆਮ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਅਗੋਤਰੇ ਲੱਛਣ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਮੁਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2 ਤੋਂ 4 ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ। ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਲਾਗ ਦੇ ਅਗੋਤਰੇ ਆਮ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਸੈਰੋਕੈਨਵਰਪਨ ਇਲਨੈਸ ਕਿਹਾ ਕਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੱਛਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

- ◆ ਬੁਖਾਰ
- ◆ ਗਲਾ ਪੱਕ ਜਾਣਾ
- ◆ ਸਿਰ ਪੀੜ ਹੋਣੀ
- ◆ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ
- ◆ ਗਲੈਂਡ ਸੱਜਣੇ

ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਰੋਗ ਦੀ ਪਛਾਣ Tests and Diagnosis

ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਦਾ ਟੈਸਟ ਖੂਨ ਦੇ ਸੈੰਪਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟੈਸਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਐਂਟੀਬਾਡੀਜ਼ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਮਿਊਨ ਸਿਸਟਮ ਵੱਲੋਂ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਐਂਟੀਬਾਡੀਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ◆ ਬਾਂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆ ਖੂਨ ਦਾ ਸੈੰਪਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਲੈਬੋਟੋਰੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ◆ ਉੱਗਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤੁਪਕਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸਨੂੰ ਪੁਆਇੰਟ ਆਫ ਕੋਏਰ (ਪੀ. ਓ. ਸੀ.) ਜਾਂ ਫੌਰੀ ਟੈਸਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਟੈਸਟ ਦਾ ਵਿੱਡੇ ਪੀਰੀਅਡ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਦਰੁਸਤ ਨਤੀਜੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀ. ਓ. ਸੀ. ਟੈਸਟ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲਈ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਖੂਨ ਦਾ ਸੈੰਪਲ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣੀ ਵਧੀਆ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇ:

- ◆ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹੋਣ
- ◆ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਮੁਕ ਸਾਥੀ ਵਿੱਚ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ
- ◆ ਤੁਸੀਂ ਨਸ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਈਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ
- ◆ ਤੁਸੀਂ ਐੱਸ. ਟੀ. ਆਈ. ਲਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹੋ
- ◆ ਤੁਸੀਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਅਸਲੀ ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਗੈਰ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਕਲੀਨਿਕ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਵਿਕਲਪ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਲੀਨਿਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖ ਕੇ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵਿੱਡੇ ਪੀਰੀਅਡ (ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਦਿੱਤਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ): Window Period (how long to wait before testing): ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਸਟ ਹਨ। ਟੈਸਟ ਦੀ ਕਿਸਮ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ, ਬਹੁਤੇ ਟੈਸਟ ਨਤੀਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 3 ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਦਰੁਸਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ 3 ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਟੈਸਟ ਨਤੀਜੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਇਲਾਜ Treatment

ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ, ਹਾਈਲੀ ਐਕਟਿਵ ਐਂਟੀ-ਰੈਟ੍ਰੋਵਾਇਰਲ ਬੈਰੋਪੀ (ਹਾਅਰਟ) ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦਵਾਈਆਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨੀਆਂ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਇਲਾਜ ਅਧੀਨ ਇੱਕੋ ਗੋਲੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਿਆਂ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਦਵਾਈਆਂ ਰਲਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਨਾਲ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਮੁਕ ਸਾਥੀ Sexual Partners

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਮੁਕ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਾਮੁਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਮੰਦਰ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਦਾ ਪੱਧਰ (ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਵਾਇਰਲ ਲੋਡ), ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਆਉਣ ਦੀ ਕਿਸਮ/ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਨਿਰੋਧ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ।

ਆਪਣੇ ਕਾਮੁਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਗੁਮਨਾਮ ਰਹਿ ਕੇ ਚੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ।

ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਨੈਡੀਅਨ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ./ਏਡਜ਼ ਲੀਗਲ ਨੈਟਵਰਕ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸਰੋਤ ਹੈ।

ਉਲੜਣਾਂ Complications

ਜੇ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਦਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਘਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਇਮਿਊਨ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਰੰਭਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਜੇ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਕਾਰਣ ਗੰਭੀਰ ਉਲੜਣਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਕਾਰਣ ਤੁਹਾਡਾ ਇਮਿਊਨ ਸਿਸਟਮ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਾਗ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਇਮਿਊਨ ਸਿਸਟਮ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਏਡਜ਼ ਹੈ। ਏਡਜ਼ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇਮਿਊਨ ਸਿਸਟਮ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਕਾਰਣ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਨੂੰ ਏਡਜ਼ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 10 ਤੋਂ 12 ਸਾਲ।

ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣਾ: ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਤਾਂ ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਢੁੱਪ ਚੁੰਘਾਉਣ ਨਾਲ ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਰੋਕਖਾਮ Prevention

ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਦੀ ਰੋਕਖਾਮ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ ਤੁਸੀਂ:

- ◆ ਨਿਰੋਧ ਵਰਤੋਂ
- ◆ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈ (ਫਰਾਂਡ) ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ
- ◆ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈ (ਫਾਰਡ) ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ
- ◆ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਸ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਨਸ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਈਆਂ ਅਤੇ ਚਿਲਮਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਨਾ ਕਰੋ
- ◆ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਹਰ ਵਾਰੀ ਨਵਾਂ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ
- ◆ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਕਾਰਣ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਰੋਗਾਂ (ਐੱਸ. ਟੀ. ਆਈ.) ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਹੋਣ (ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਹੋਣ) ਦੇ ਆਸਾਰ ਵਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਵੇਂ ਕਾਮੁਕ ਸਾਥੀ ਹਨ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬੇਪਾਬੰਦਗੀ ਵਾਲੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਕਾਰਣ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ (ਐੱਸ. ਟੀ. ਆਈ.) ਵਾਸਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਟੈਸਟ ਕਰਾਉਣੇ ਚਾਹੀਏ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਕਾਮੁਕ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਭਾਗ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਣੀ ਹੈ। ਜੇ ਨਿਰੋਧ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤਾਂ ਇਹ ਵਧੀਆ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ - ਨਿਰੋਧ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਵਸੀਲੇ Resources

HealthLink BC (ਹੈਲਥਲਿੰਕ ਬੀ. ਸੀ.) – ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ
<https://www.healthlinkbc.ca/healthlinkbc-files/hiv>

SmartSexResource (ਸਮਾਰਟ ਸੈਕਸ ਰੀਸੋਰਸ) – ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਬਾਰੇ ਫਿਕਰ ਜਾਂ ਬੇਚੈਨੀ ਹੈ
<https://smartsexresource.com/topics/worry-and-anxiety>

TransCareBC (ਟ੍ਰਾਂਸ ਕੋਅਰ ਬੀ. ਸੀ.) – ਹਰ ਲਿੰਗ ਲਈ ਹਾਮੀ ਭਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਮੁਕ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਉਤਪਤੀ ਸਿਹਤ ਜਾਣਕਾਰੀ
<http://www.phsa.ca/transcarebc/care-support/access-care/sexual-hlth>

CATIE (ਸੀ.ਏ.ਟੀ.ਆਈ.ਏੀ.) – ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਅਤੇ ਜਲ਼ਬਾਤੀ ਸਲਾਮਤੀ: ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਨਾਲ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿਤਾਬਚਾ <http://www.catie.ca/sites/default/files/pg-emo-wellness-en-07032018b.pdf>

HALCO (ਐੱਚ. ਏ. ਐੱਲ. ਸੀ. ਓ.) ਅਤੇ **ਛਾਅਠੀਓ** (ਸੀ.ਏ.ਟੀ.ਆਈ.ਏੀ.) – ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਬਾਰੇ ਖੁਲਾਸਾ - ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਮਲਿੰਗੀ ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਾਈਡ <http://library.catie.ca/PDF/ATI-20000s/26081.pdf>

SexandU (ਸੈਕਸ ਐਂਡ ਯੂ) – ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਅਤੇ ਏਡਜ਼ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਕਨੇਡੀਅਨ) <http://www.sexandu.ca/stis/hiv/>

The Body (ਦਿ ਬਾਡੀ) – ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਅਤੇ ਏਡਜ਼ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਯੂ. ਐੱਸ. ਏ.) <http://www.thebody.com/>

ਬੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਸੰਸਥਾਵਾਂ HIV Organizations in BC

AIDS Vancouver (ਏਡਜ਼ ਵੈਨਕੂਵਰ) – ਬੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਦੀ ਰੋਕਬਾਮ ਅਤੇ ਸਹਾਰਾ <http://www.aidsvancouver.org/>

AIDS Vancouver Island (ਏਡਜ਼ ਵੈਨਕੂਵਰ ਆਇਲੈਂਡ)–ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਅਤੇ ਹੈਪੇਟਾਈਟਿਸ ਸੀ ਨਾਲ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹਾਰਾ <http://avi.org/>

Vancouver Island Persons with AIDS Society (ਵੈਨਕੂਵਰ ਆਇਲੈਂਡ 'ਤੇ ਏਡਜ਼ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ) – ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਢੂਸੇ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ <http://www.vpwas.com/>

Heart of Richmond AIDS Society (ਹਾਰਟ ਆਡ ਰਿੱਚਮੰਡ ਏਡਜ਼ ਸੋਸਾਇਟੀ) – ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਰਾ <http://heartofrichmond.com/>

Living Positive Resource Centre (ਲਿਵਿੰਗ ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਰੀਸੋਰਸ ਸੈਂਟਰ) – ਸੈਂਟਰਲ ਓਕਨਾਗਨ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਹਾਰਾ ਅਤੇ ਪੈਰਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ <http://lprc.ca/>

Positive Living Fraser Valley (ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਲਿਵਿੰਗ ਫਲੋਰੇਨਸ ਵੈਲੀ) – ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ., ਹੈਪੇਟਾਈਟਿਸ ਸੀ ਅਤੇ ਟੀ. ਬੀ. ਨਾਲ ਜਿਉਂ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਹਾਰਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨੀ <http://lprc.ca/>

Oak Tree Clinic (ਓਕ ਟ੍ਰੀ ਕਲੀਨਿਕ) – ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਗਰਭਵਤੀ ਐਰਤਾਂ ਲਈ ਬੀ.ਸੀ. ਇੰਮੈਨ'ਜ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਟਪੈਸੈਂਟ
ਕੇਅਰ <http://lprc.ca/>

Positive Living Society of British Columbia (ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਲਿਵਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਬਿਊਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ) – ਬੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਐੱਚ.
ਆਈ. ਵੀ. ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਹਾਰਾ <http://lprc.ca/>

BC Centre for Excellence in HIV/AIDS (ਬੀ. ਸੀ. ਸੈਂਟਰ ਡੌਰ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਇਨ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ./ਏਡਜ਼) – ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਇਨ
ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਅਤੇ ਏਡਜ਼ ਬਾਰੇ ਖੋਜ <http://www.cfenet.ubc.ca/>

ਬੀ.ਸੀ. ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਸਰਵਿਸਜ਼ BC Health Authority Services

Island Health Authority (ਆਇਲੈਂਡ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਿਟੀ) – ਆਇਲੈਂਡ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਉਪਲਬਧ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਸੇਵਾਵਾਂ

<http://www.viha.ca/mho/disease/hiv-aids>

Fraser Health Authority (ਫਰੇਜ਼ਰ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਿਟੀ) – ਫਰੇਜ਼ਰ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਉਪਲਬਧ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਸੇਵਾਵਾਂ

<http://www.fraserhealth.ca/health-info/health-topics/sexual-health/hiv/>

Interior Health Authority (ਇੰਟੀਰੀਅਰ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਿਟੀ) – ਇੰਟੀਰੀਅਰ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਸੇਵਾਵਾਂ

<http://www.myhealthissexy.com/>

Northern Health Authority (ਨੋਰਦਨ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਿਟੀ) – ਨੋਰਦਨ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ
ਉਪਲਬਧ ਐੱਚ. ਆਈ. ਵੀ. ਸੇਵਾਵਾਂ

<http://hiv101.ca/>